

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoCsp/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4421205224
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4421205224.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci/spore žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného advokátom: JUDr. Pavol Pospécha, Lichnerova 23, 903 01 Senec, IČO: 51 474 786, proti žalovanému: G. L., nar. XX.XX.XXXX, M. XXXX/XX, XXX XX R.-D. R., právne zastúpenému: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 189,07 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Csp/141/2021-156 zo dňa 22. februára 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í t a k**, že žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi sumu 189,07 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 11.02.2019 do zaplatenia.

Žalobcovi **p r i z n á v a** proti žalovanému nárok na náhradu trov celého konania v rozsahu 100%, o výške ktorého nároku rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručенou prvoinštančnému (okresnému) súdu dňa 30.11.2021 domáhal voči žalovanému zaplatenia 276,33 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania od 11.02.2019 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 05.03.2018 uzavrel so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 600 eur, ktorý žalovaný neuhradzoval dohodnutým spôsobom, v dôsledku ktorej skutočnosti došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 10.02.2019. Ku dňu podania žaloby žalovaný zaplatil z poskytnutého úveru 501,27 eura.

2. V uvedenej právnej veci vydal prvoinštančný súd dňa 05.01.2022 platobný rozkaz sp. zn. 15Csp/141/2021-36. Proti predmetnému platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonnej lehote odpor v ktorom namietal, že žalobca v žalobe neuviedol akým spôsobom skúmal bonitu klienta - žalovaného. Tvrdil, že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou, nakoľko on bol evidovaný ako dlžník viacerých bankových a nebankových subjektov. Namietal výšku ročnej úrokovej sadzby poskytnutého úveru a označil ju za úrokovú sadzbu v rozpore s dobrými mravmi. Rovnako namietal, že neboli splnené podmienky na základe ktorých mohol žalobca vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Poukázal na rozsudok KS Žilina sp. zn. 10Co/84/2018 zo dňa 26.04.2018.

3. Okresný súd Nové Zámky ako súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom č. k. 15Csp/141/2021-96 zo dňa 25.04.2022 v spore takto rozhodol:

I. Súd konanie o zaplatenie 41,20 eura z a s t a v u j e.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 46,06 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania od 11.02.2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V zostávajúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

IV. Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania právo.

4. Na základe podaného odvolania žalobcu Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením č. k. 8CoCsp/15/2022-125 zo dňa 06.12.2022 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku (III.) a výroku o náhrade trov konania (IV.) zrušil a vec mu v uvedených častiach vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Odvolací súd napadnutému rozhodnutiu súdu prvej inštancie vyčítal nepreskúmateľnosť danú nedostatkom dôvodov jeho odôvodnenia, keď v ďalšom konaní a postupe uložil prvoinštančnému súdu dôsledne sa vysporiadať s procesným útokom žalobcu a v novom rozhodnutí skutkové aj právne závery náležite odôvodniť tak, aby bolo rozhodnutie preskúmateľné.

6. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným a) v poradí druhým rozsudkom prvoinštančný súd v zostávajúcom predmete sporu rozhodol tak, že žalobu zamietla a ohľadom nároku na náhradu trov konania strán sporu voči sebe navzájom tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

7. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na doterajší priebeh sporu a vyjadrenia strán sporu, s poukazom na citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zák. č. 40/1964 Zb. - § 489, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 5, § 54 ods. 2) a na citované ustanovenia zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (v znení od 01.01.2018 do 30.04.2018 - § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1), odôvodnil nasledovne:

7.1. Vo veci ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 01.03.2018, z ktorej žalobca vyvodzuje uplatnený nárok. Spotrebiteľský charakter veci vyplýva z povahy účastníkov právneho vzťahu, pretože veriteľ vystupoval v postavení dodávateľa a žalovaný v postavení spotrebiteľa, pričom charakteristika ich postavenia je bližšie rozvedená v predchádzajúcej časti odôvodnenia. Bolo preto nutné na túto zmluvu aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 v znení účinných v čase vzniku právnych vzťahov ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Súd sa zaoberal aktívnou legitimáciou žalobcu so záverom, že tá je v konaní daná, pretože žalobca v zmluvnom vzťahu založenom zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 01.03.2018 zastával povahu dodávateľa a zároveň je daná pasívna legitimácia žalovaného, pretože ten v uvedenom záväzkovo vzťahu vystupoval ako spotrebiteľ. Vykonaným dokazovaním má súd za to, že medzi stranami došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 01.03.2018, ktorá mala obsahovať pre svoju platnosť náležitosti uvedené v § 9 ods. 1, 2 citovaného zákona. Na jej základe veriteľ poskytol žalovanému spotrebiteľský úver 600,-EUR, žalovaný mal povinnosť poskytnutý spotrebiteľský úver splatiť v 36 splátkach po 21,60 EUR mesačne. Dátum splatnosti prvej splátky bol 02.04.2018 a dátum konečnej splatnosti úveru bol 02.03.2021. Je potrebné uviesť, že úverová zmluva bola vyhotovená na vopred pripravenom tlačive, formulári, po vyplnení identifikačných údajov žalobcu, osobných údajov žalovaného.

7.2. Vykonaným dokazovaním má súd prvej inštancie za to, že zmluva obsahuje všetky náležitosti predpokladané a vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Námietky žalovaného o neoverení jeho bonity žalobcom pred poskytnutím úveru súd vyhodnotil ako neopodstatnené so záverom, že bonita žalovaného pred poskytnutím úveru bola zo strany žalobcu v dostatočnom rozsahu overená. Súd v uvedenej súvislosti poukazuje na žiadosť žalovaného o poskytnutie úveru predloženú v marci 2018 ktorej súčasťou je analýza bonity. Správnosť a pravdivosť údajov ktoré v tejto súvislosti žalovaný poskytol žalobcovi žalovaný potvrdil svojim podpisom. Rovnako z predložených listín žalobcom súd považoval za zistené a preukázané, že žalobca získané údaje overoval aj:

- využitím údajov z databázy NRKI (nebankový register klientskych informácií) - overenie existencie záväzkov žiadateľa a v prípade ich existencie aj platobnej morálky v iných spoločnostiach,
- na stránke MV SR overenie dokladu totožnosti - overenie databázy odcudzených a stratených občianskych preukazov,
- dopytom do databázy Sociálnej poisťovne ohľadom zamestnania a evidovaného vymeriavacieho základu pre účely posudzovania príjmu alebo poberania dávok sociálneho poistenia,
- na stránkach www.orsr.sk, www.zrsr.sk, www.finstat.sk - kontrola zamestnávateľa (adresa, konkurzy),
- na stránkach www.dlznik.sk, ru.justice.sk - kontrola vyhlásených konkurzov (klient).

7.3. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie ďalej dospel k závere, že predmetná zmluva je v časti dohodnutých úrokov vo výške 17,70 % ročne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Vysoké úroky dojednané pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania sa a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vzhľadom na rozhodujúce okolnosti starostlivo posúdil, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi. Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ poskytoval úvery za neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov. Podľa priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk zverejnených Národnou bankou Slovenska v mesiaci 01/2018 (kedy bola zmluva uzatvorená) bol pri nových spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1 - 5 rokov priemerný úrok vo výške 10,36 % p.a. (č. l. 92), pričom v zmluve bola úroková sadzba 17,70 %, čo predstavuje približne o 71% vyšší úrok ako boli priemerné úroky vyberané bankovými subjektmi pri obdobných spotrebiteľských úveroch. Z uvedeného dôvodu považuje súd dohodnutú výšku úroku z úveru za rozpornú s dobrými mravmi. Zmluva je v tejto časti neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, preto žalobca nemá nárok požadovať za požičanie finančných prostriedkov zmluvný úrok.

7.4. Súd prvej inštancie má za to, že aj dohodu o úroku je vo svetle ochrany spotrebiteľa potrebné podrobne preskúmať, nakoľko je nepochybné, že aj úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú ex offo súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka).

7.5. Súdny dvor v rozsudku C 484/08 - Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid proti Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc) rozhodol: „Článok 4 ods. 2 a článok 8 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa musia vykladať v tom zmysle, že nebránia takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá umožňuje súdne preskúmanie nekalej povahy zmluvných podmienok týkajúcich sa definície hlavného predmetu zmluvy alebo primeranosti medzi cenou a odmenou na jednej strane a službami, či tovarmi poskytnutými v protihodnote na strane druhej, aj keď sú tieto podmienky formulované jasne a zrozumiteľne.“

7.6. To, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok judikatúrou súdov nikdy spochybnené nebolo (príkladom rozhodnutia NS SR sp. zn. 1MCdo 1/09 z 31.07.2009, NS SR sp. zn. 5Cdo 26/2011 z 26.04.2012, NS ČR sp. zn. 21Cdo 1484/04 z 15.12.2004, KS v Prešove sp. zn. 3Co 3/2011 z 12.10.2011, 3Co67/2012 z 24.10.2012).

7.7. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

7.8. Z citovaného zákonného ustanovenia je teda zrejmé, že rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ) v dôsledku neprimerane vysokého úroku spôsobuje absolútnu neplatnosť celej dohody o úroku, čo je sankcia za to, že žalobca (či jeho právny predchodca) ako dodávateľ do zmluvného vzťahu zakomponoval zjavne neprimerane vysoký úrok, a pokiaľ súd vychádzajúc z takéhoto zistenia svoje zamietajúce rozhodnutie vo vzťahu k takémuto nároku založil na neplatnosti dojednania o úroku, nemožno jeho názor považovať za iný, ako správny a súladný s literou zákona. Podľa ustálenej súdnej

judikatúry, ustanovenie § 3 ods. 1 OZ, patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, t. j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom, a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade, sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade, či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne neurčuje, z akých hľadísk má súd vychádzať, preto závisí v každom prípade na úvahe súdu. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni poskytnúť.

7.9. K námietke žalobcu, že „Zo žiadnej právnej normy, ktorá sa týka spotrebiteľských úverových zmlúv a ktorá by bola platná a účinná v čase uzavretia zmluvy nevyplýva, že sa má výška úrokovej sadzby riadiť priemernou úrokovou sadzbou bánk. Podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere stanovoval: „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.“ Najvyššia prípustná výška odplaty bola v čase uzatvorenia zmluvy regulovaná Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a ktorý v § 1 ods. 1 stanovuje: „Ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.“ (pričom žalobca poukazuje, že v štvrtom štvrtroku 2017 boli úrokové miery úverov - nové obchody pre spotrebiteľské úvery od 1 do 5 rokov 13,76 %, ale súd považoval za preukázané, že predmetná zmluva bola uzavretá až 01.03.2018 a nie v štvrtom štvrtroku 2017) súd prvej inštancie uvádza, že uvedená námietka nie je faktorom diskvalifikujúcim súd z možnosti podrobiť výšku dojednaného úroku jeho súladnosti s dobrými mravmi. Jednak pod odplatu nie je možné rozumieť len výšku dohodnutých úrokov a jednak, a to je ťažiskovým v posudzovanej veci, je tu principiálnym posúdiť, či je možné konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke síce „uspokojil“ s výškou úroku nepatrne nižšou ako bola v tom čase výška najvyššej prípustnej odplaty, avšak vzhľadom k situácii v akej sa v čase uzatvorenia zmluvy nachádzal dlžník, túto považovať s ohľadom na výšku priemerného úroku ako primeranej odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny uplatňovanej bankami v rozhodnom období, vo svetle imperatívu dobrých mravom za udržateľnú.

7.10. Zmyslom ustanovenia § 3 ods. 1 OZ je totiž zamedziť výkonu práva, ktorý síce môže zodpovedať zákonu, avšak odporuje dobrým mravom, ktorého uplatnenie má miesto v situáciách, kedy k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov, či uspokojenie iných potrieb, keď je hlavná, alebo aspoň prevažujúca motivácia úmysel znevýhodniť, ak nie priamo poškodiť povinnú osobu (tzv. šikanózný výkon práva), prípadne kedy je zrejmé, že výkon práva vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa ako vo vzťahu medzi účastníkmi, tak na postavení niektorého z nich navonok k naplneniu čoho došlo vo vzťahu k dojednaniu a následnému uplatneniu zmluvného úroku tiež v konkrétnostiach posudzovanej veci.

7.11. Pre úplnosť je ešte potrebné uviesť, že za neprimerane vysokú súd prvej inštancie vyhodnotil aj RPMN. Podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2018 dosahovala RPMN pri ostatných spotrebiteľských úveroch vo výške od 1500 do 6500 eur vrátane, od jedného do piatich rokov 13,36 % ročne (č. I. 93). V zmluve uvedená RPMN vo výške 19,11 % prevyšuje RPMN uvedenú v súhrnných informáciách o približne 45%.

7.12. Na základe všetkých uvedených skutočností súd žalobu (v časti zmluvných úrokov a v časti sumy 11,47 EUR (ktorú žalovaný zaplatil podľa výpisu z jeho účtu dňa 30.03.2022 a v ktorej časti žalobca nechal žalobu späť)) ako nedôvodnú zamietol.

7.13. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok - zák. č. 160/2015 Z. z.) k § 255 ods. 2 CSP (s poukazom na bod 9 odôvodnenia tohto rozsudku), pretože každá zo strán mala vo veci len čiastočný úspech.

8. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním v celom rozsahu napadol len žalobca, domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby bol žalovaný zaviazaný zaplatiť mu 189,07 eura s príslušenstvom a tiež s povinnosťou náhrady trov konania v celom konaní, keď ohľadom odvolacích dôvodov poukázal na dôvody vyplývajúce z ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. V dôvodoch odvolania poukázal na to, že s účinnosťou od 01.06.2014 (zák. č. 106/2014 Z. z.) nadobudlo účinnosť novelizované znenie ust. § 53 ods. 6 OZ o tom, že odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať, pri poskytnutí peňažných prostriedkov bez ohľadu na právnu formu poskytnutia, význam ktorého zákonného ustanovenia pre toto konanie a rozhodovanie vyplýva z toho (spočíva v tom), že ide o právnu úpravu výslovne regulujúcu prípustnú výšku odplaty a prostredníctvom vykonávacej úpravy je tiež aj stanovená hranica, ktorá nemôže byť prekročená. Uvedené ustanovenie je z právno-technického, koncepčného a teologického hľadiska jednoznačne ustanovením *lex specialis* vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam OZ, dôsledkom čoho je, že je neprípustné, aby dodržanie požiadaviek právnej normy *lex specialis* vôbec mohlo vyvolať rozpor so správnou normou *lex generalis*, ktorú aplikáciu špeciálna právna norma vylučuje. Pri posúdení pojmu „odplata“ platilo a stále aj platí Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., ktorú vymedzuje pojem odplata v § 1 ods. 1 (tak, že ju tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo náklady spojené alebo vyžadované s poskytnutím peňazí) a stanovuje maximálne prípustnú odplatu v § 1a ods. 1 tak, že nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, keď takýmto sa rozumie produkt obdobný svojou povahou poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi. Použitie referenčného kritéria na stanovenie maximálne prípustnej odplaty sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novo poskytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Z citovaných ustanovení OZ a jeho vykonávacieho predpisu vyplýva, že postup konajúceho súdu je v rozpore s právnym poriadkom SR, ktorý rozpor vyplýva predovšetkým z toho, že maximálna prípustná výška odplaty sa určuje ako dvojnásobok priemernej RPMN bánk, teda sa neurčuje a neporovnáva so žiadnou úrokovou sadzbou určenou Národnou bankou Slovenska (NBS), ktorá nemá v zmysle žiadneho zákona právomoc určovať akúkoľvek hodnotu pre stanovenie a posudzovanie primeranosti odplaty alebo úrokovej sadzby, keď v prípade úverovej zmluvy bola odplata tvorená len úrokovou sadzbou. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci tak prvoinštančný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec posúdil nesprávne aj po právnej stránke. Ku dňu uzavretia zmluvy - 01.03.2018 bola platná dovtedy naposledy zverejnená hodnota priemernej RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk v hodnote 13,76%, to znamená, že maximálna prípustná odplata mohla byť 27,52%, keď v prípade úverovej zmluvy uzavretej medzi sporovými stranami odplatu tvoril len úrok. V zmluve o spotrebiteľskom úvere bola dohodnutá teda nižšia hodnota ako bola maximálne prípustná, tvrdí preto, že pokiaľ táto výška je v súlade s § 53 ods. 6 OZ a vykonávacieho nariadenia č. 87/1995 Z. z., nemožno potom dospieť k záveru o neplatnosti úrokov v zmysle § 39 OZ. Ako vyplýva z priložených súhrnných informácií o údajoch o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za štvrtý štvrtrok 2017, mohli byť použité iba súrne údaje za uvedený štvrtrok, nie údaje za prvý štvrtrok roku 2018, ktoré v dobe uzatvorenia úverovej zmluvy ešte neboli a ani nemohli byť vydané, čo viedlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu úrokov ako porušujúcich dobré mravy.

9. Žalovaný vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že zotrváva na svojich všetkých doterajších vyjadreniach, v zmysle ktorých je úroková sadzba rozporná s dobrými mravmi, na základe čoho navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny a priznať mu právo na náhradu trov (odvolacieho) konania v rozsahu 100%.

10. Žalobca sa k uvedenému vyjadreniu žalovaného nevyjadroval.

11. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa ust. § 388 CSP zmeniť tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zrušenie, pričom súčasne v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP a ust. § 255 ods. 1 CSP rozhodol aj o trovách celého konania tak, že ich náhradu priznal žalobcovi v rozsahu 100%, keďže k čiastočnému zastaveniu konania došlo pre platby žalovaného až po začatí sporu.

12. V danej veci súd prvej inštancie podanú žalobu v zostávajúcom predmete konania/sporu zamietol, keď dospel k záveru, že dojednaná úroková miera na spotrebiteľskom úvere (z 05.03.2018) a rovnako tak aj RPMN je neprimerane vysoká, keď v rozsahu približne o 71% presahuje priemerné úroky, resp. prevyšuje RPMN približne o 45%, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť celej dohody o úroku a neumožňuje teda podanej žalobe žalobcu vyhovieť. Posudzujúc odvolacie dôvody žalobcu dospel odvolací súd k záveru, že tieto dôvody sú v plnom rozsahu dôvodné a vecne správne s dôsledkom potreby zmeny napadnutého rozhodnutia a vyhovenia podanej žalobe v zostávajúcom predmete sporu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu ust. § 53 ods. 6 OZ v znení od 01.06.2014 predstavuje leg specialis právnu úpravu k výške odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ktorá odplata zahŕňa úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady pri podpise v spotrebiteľskej zmluve dohodnuté, alebo pri poskytnutí peňažných prostriedkov vyžadované. Vo všeobecnosti sa má za to, že výhodnosť poskytnutia peňažných prostriedkov - cenu ich poskytnutia si vie spotrebiteľ vyhodnotiť a posúdiť sám, pričom však má byť pri uzatváraní zmluvy informovaný o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov, ktorá sa odvíja od odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov a má umožniť spotrebiteľovi posúdenie výhodnosti spotrebiteľského úveru. Z citovaného zákonného ustanovenia § 53 ods. 6 OZ a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. vyplýva však len maximálna prípustná (najvyššie možná) výška odplaty ako dvojnásobok priemernej RPMN z úverov poskytovaných bankami a pobočkami zahraničných bánk, pričom ide o úpravu leg specialis vylučujúcu aplikáciu všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, vrátane aplikácie posudzovania primeranosti výšky úroku, resp. RPMN s poukazom na ust. § 3 OZ. Zo zverejnenej hodnoty priemernej RPMN z poskytovaných úverov bánk a zahraničných pobočiek zahraničných bánk však nevyplýva, že suma konkrétneho úveru spotrebiteľa musí byť práve v tejto priemernej výške, nakoľko výšku úroku ovplyvňuje aj finančná situácia spotrebiteľa, spôsob a miera zabezpečenia záväzku spotrebiteľa, objem poskytnutých finančných prostriedkov, lehota splatnosti poskytnutých finančných prostriedkov a rizikovosť poskytnutia úveru konkrétneho spotrebiteľa zo strany iného subjektu ako banky. Pokiaľ teda bola dohodnutá úroková miera vyššia ako zodpovedá priemernej úrokovej miere, resp. priemernej RPMN z úverov poskytovaných bankami, nemožno bez ďalšieho dospieť k záveru, že takáto výška je rozporná s právnymi predpismi za podmienky, že nepresahuje naposledy zverejnenú hodnotu dvojnásobku RPMN (výšku úroku už zahrňujúcu) z bankových úverov, keď je tiež potrebné poukázať na to, že pri uzatvorení spotrebiteľskej zmluvy v marci 2018 nebolo možné v čase jej uzatvorenia vychádzať zo súhrnných informácií za prvý štvrtrok roku 2018, ale len za štvrtý štvrtrok roku 2017, ako na to odvolateľ správne poukázal. Pokiaľ teda žalobca postupoval pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy, čo sa týka dojednania úrokovej sadzby a RPMN, v súlade s ním označenou platnou právnou úpravou, nemožno jeho konanie považovať za rozporné s dobrými mravmi a teda nebolo možné jeho žalobe nevyhovieť, s poukazom na úvahy súdu nemajúce právny základ v platnej právnej úprave platnej v čase uzatvorenia danej (predmetnej) spotrebiteľskej zmluvy.

13. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).